

ЕКСПЕРТНИЙ ВИСНОВОК
акредитаційної експертизи підготовки бакалаврів
за освітньо-професійною програмою «Економіка та бізнес-аналітика»
спеціальності 051 Економіка
галузі знань 05 Соціальні та поведінкові науки
у Донбаській державній машинобудівній академії

Відповідно до підпункту 20 пункту 2 розділу XV «Прикінцеві та перехідні положення» Закону України «Про вищу освіту» та пункту 4 Положення про акредитацію вищих навчальних закладів і спеціальностей у вищих навчальних закладах та вищих професійних училищах, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 9 серпня 2001 р. № 978 «Про затвердження Положення про акредитацію вищих навчальних закладів і спеціальностей у вищих навчальних закладах та вищих професійних училищах» та наказу Міністерства освіти і науки України від 17 квітня 2019 р. № 329-л експертна комісія у складі:

Голова комісії: Дерій Жанна Володимирівна, завідувач кафедри теоретичної та прикладної економіки Чернігівського національного технологічного університету, доктор економічних наук, професор

Член комісії: Касьянова Наталія Віталіївна, завідувач кафедри економічної кібернетики Національного авіаційного університету, доктор економічних наук, професор

у період з 22 квітня по 24 квітня 2019 року розглянула подані матеріали та провела акредитаційну експертизу провадження освітньої діяльності у Донбаській державній машинобудівній академії, пов'язаної з підготовкою бакалаврів за освітньо-професійною програмою «Економіка та бізнес-аналітика» спеціальності 051 Економіка за такими напрямками:

– достовірність інформації, поданої до Міністерства освіти і науки України навчальним закладом разом із заявою щодо акредитації освітньої програми;

– фактичний стан кадрового, навчально-методичного, матеріально-технічного, інформаційного забезпечення вищого навчального закладу та його відповідність установленим законодавством вимогам.

За результатами перевірки встановлено:

1. ЗАГАЛЬНІ ВІДОМОСТІ

Експертна комісія ознайомилась з оригіналами основних установчих документів у Донбаській державній машинобудівній академії.

Донбаська державна машинобудівна академія (надалі – ДДМА, Академія) – вищий навчальний заклад, який здійснює підготовку молодших спеціалістів, бакалаврів, магістрів та докторів філософії відповідно до

Голова експертної комісії

Ж.В. Дерій

ліцензії. Форма власності – державна. Ректор – Ковальов Віктор Дмитрович, доктор технічних наук, професор, Лауреат Державної премії України.

Діяльність ДДМА розпочалася з відкриття у 1952 році в Краматорську філіалу Донецького політехнічного інституту. На його базі згідно з постановою Ради Міністрів СРСР від 19 березня 1960 року № 304 був створений Краматорський вечірній індустріальний інститут. У зв'язку із збільшенням потреби промислових підприємств і наукових установ північної частини Донбасу у спеціалістах з вищою освітою постановою Ради Міністрів УРСР від 23 липня 1963 року №852 він був реорганізований у Краматорський індустріальний інститут. У 1994 році постановою Кабінету Міністрів України від 20 квітня 1994 року № 244 на базі Краматорського індустріального інституту було створено Донбаську державну машинобудівну академію. За наслідками роботи акредитаційної комісії відповідно до рішення міжгалузевої акредитаційної комісії від 24 березня 1994 року протокол № 10 та наказу Міністерства освіти України від 7 квітня 1994 року № 95 академія була акредитована в цілому за четвертим рівнем з правом підготовки іноземних громадян. У 1997 році відповідно до наказу Міністерства освіти України від 20.06.97 р. № 218 "Про реформування мережі вищих навчальних закладів, підпорядкованих Міністерству освіти", до структури академії увійшли Машинобудівний коледж (МК) на базі Краматорського машинобудівного коледжу, який ліквідовано, і Дружківський технікум академії на базі Дружківського машинобудівного технікуму, який ліквідовано.

Установчі документи ДДМА представлені в повному обсязі. Освітньо-професійна діяльність академії здійснюється відповідно до ліцензії та сертифікату про акредитацію. ДДМА внесено до Державного реєстру вищих навчальних закладів України, Державного реєстру підприємства та організацій України.

Структура академії включає факультети автоматизації машинобудування та інформаційних технологій, інтегрованих технологій і обладнання, машинобудування, економіки та менеджменту; центр дистанційної і заочної освіти, Машинобудівний коледж і Дружківський технікум, а також інші структурні підрозділи (бібліотека, навчальний відділ тощо), які забезпечують перебіг освітньо-наукових та адміністративних процесів в ДДМА.

Загальні показники розвитку Донбаської державної машинобудівної академії наведені в таблиці 1.

В академії ведеться підготовка за 21 спеціальністю.

Чисельність штатних науково-педагогічних працівників на 01.03.2019 р. становить 216 осіб. З них 36 професорів, докторів наук, та 137 доцентів, кандидатів наук.

Контингент студентів академії на 01.03.2019 р. становить 1173 особи денної форми навчання та 791 особа заочної форми навчання, всього 1964 особи.

Таблиця 1 – Загальні показники розвитку Донбаської державної машинобудівної академії

№	Показники	Роки				
		2014	2015	2016	2017	2018
1	Кількість ліцензованих спеціальностей	18	17	16	16	21
2	Кількість спеціальностей, акредитованих за:					
	- I (бакалаврським) рівнем	18	17	12	12	12
	- II (магістерським) рівнем	18	17	12	12	12
	- III (освітньо-науковим) рівнем	11	11	11	11	11
3	Кількість спеціальностей, за якими здійснюється перепідготовка фахівців	-	-	-	-	-
4	Кількість спеціальностей, за якими здійснюється підвищення кваліфікації	18	17	12	12	12
5	Контингент студентів (всього)	3876	3031	2865	2256	1964
	- в т.ч. на денній формі навчання	1650	1553	1654	1470	1173
	- інші форми навчання (заочна)	2226	1478	1211	786	791
6	Кількість інститутів	-	-	-	-	-
7	Кількість факультетів (відділень)	4	4	4	4	4
8	Кількість підрозділів післядипломної освіти	1	1	1	-	-
9	Кількість філій та інших відокремлених підрозділів навчального закладу	11	3	3	-	-
10	Кількість вищих навчальних закладів I-II рівнів акредитації, що знаходяться у структурі ЗВО	2	2	2	2	2
11	Кількість кафедр (предметних комісій)	27	25	25	25	25
12	Кількість науково – дослідних інститутів	-	-	-	-	-
13	Кількість науково – дослідних лабораторій	13	13	13	13	13
14	Кількість співробітників (всього)	664	645	657	585	536
	в т.ч. науково-педагогічних	306	264	260	235	216
15	Кількість навчально-виробничих та виробничих підрозділів	1	1	1	1	1
16	Загальна площа території, кв. м.	83238	83238	83333	83333	83333
17	Загальна площа будівель, кв. м.	59504,8	59504,8	51219,8	51219,8	51219,8
20	Кількість місць в гуртожитках	980	980	980	980	980
21	Кількість посадкових місць у читальних залах	290	290	290	290	250

Голова експертної комісії

Ж.В. Дерій

Студенти мешкають у трьох гуртожитках на 980 місць. Забезпеченість гуртожитками – 100%. Студентів і співробітників обслуговують пункти громадського харчування на 172 посадкові місця. Академія має медичний пункт, спортивно-оздоровчий табір на березі річки Сіверський Донець.

Бібліотека академії має читальні зали на 250 осіб. На 01.03.2019 р. фонд бібліотеки 528562 прим.: навчальної 242822 прим., наукової – 271336 прим., художньої – 14404 прим., періодичних видань 77323 прим., на електронних носіях – 356 прим. Видань українською мовою – 90267 прим.

З метою якісного та своєчасного виконання основних вимог вищої школи в Академії розроблено й впроваджено в дію такі положення: «Положення Донбаської державної машинобудівної академії про порядок відбору на навчання студентів і стажування аспірантів, наукових і науково-педагогічних працівників у провідних вищих навчальних закладах і наукових установах за кордоном», «Положення про старосту академічної групи ДДМА», «Положення про організацію навчального процесу зі студентами заочної форми навчання», «Положення про факультет Донбаської державної машинобудівної академії», «Положення про кафедру Донбаської державної машинобудівної академії», «Положення про організацію навчального процесу з фізичного виховання в ДДМА», «Положення про забезпечення якості освітньої діяльності та якості вищої освіти у Донбаській державній машинобудівній академії», «Положення про організацію навчального процесу в Донбаській державній машинобудівній академії», «Положення про самостійну роботу студентів Донбаської державної машинобудівної академії», «Положення про порядок поновлення студентів у Донбаській державній машинобудівній академії та перезарахування з відповідною оцінкою предметів, які студент вивчав до відрахування», «Положення про порядок організації і проведення заліково-екзаменаційної сесії» та інші.

Для забезпечення належного наукового рівня підготовки фахівців в ДДМА планомірно ведеться науково-дослідна робота. Наукові та науково-педагогічні працівники беруть участь у виконанні ініціативних кафедральних НДР, фундаментальних та прикладних робіт, що фінансувалися з державного бюджету, а також за госпдоговорами та міжнародними контрактами. Згідно з рейтингом ЗВО України у наукометричній базі Sci Verse SCOPUS академія посідає 33 місце із 162 ЗВО (кількість публікацій – 353, цитувань – 1911, індекс Гірша – 16). В Академії діє аспірантура за 16 спеціальностями та докторантура за 7 спеціальностями, в т.ч. ведеться підготовка докторів філософії та докторів наук за спеціальністю 051 Економіка. В академії діють 3 спеціалізовані вчені ради, в т.ч. рада Д 12.105.03 з правом прийняття до розгляду і проведення захисту докторських (кандидатських) дисертацій за спеціальностями 08.00.03, 08.00.04, 08.00.08. дві з яких відповідають профілю спеціальності 051 Економіка та освітньо-професійної програми «Економіка та бізнес-аналітика».

Кафедра «Економіка підприємства» як випускаюча кафедра створена в 1992 році на базі загальноосвітньої кафедри «Економіка промисловості», яка була створена у 1963 році та поєднувала викладачів, що вели зайняття з

економічних дисциплін для інженерних спеціальностей. На сьогодні на кафедрі здійснюється підготовка за бакалаврським, магістерським та освітньо-науковим рівнями спеціальності 051 Економіка.

Підготовка бакалаврів за спеціальністю 051 Економіка освітньо-професійної програми «Економіка та бізнес-аналітика» проводиться за денною та заочною формами навчання. На кафедрі «Економіка підприємства» працює дев'ять викладачів за основним місцем роботи. Всі викладачі мають наукові ступені, в тому числі, 1 доктор економічних наук (11,1%), професор та 8 кандидатів наук (88,9%), з них – сім доцентів. За внутрішнім суміщенням на кафедрі працює 1 доктор наук, доцент.

Робота кафедри спрямована на врахування особливостей майбутньої роботи молодих фахівців, їх посадових обов'язків та забезпечення необхідного рівня компетентностей.

Кафедра «Економіка підприємства» веде ініціативні наукові дослідження з напрямів «Інструменти забезпечення соціальної відповідальності бізнесу: мікро- та макрорівень» та «Організаційно-економічний механізм реалізації стратегії сталого розвитку», в 2016-2018 рр. виконувалась НДР «Методологічний базис формування організаційно-економічного механізму диверсифікації джерел енергопостачання у промисловості», яка фінансувалася МОН України (кошти бюджетної програми).

Висновок: експертна комісія констатує, що оригінали установчих та реєстраційних документів, матеріали акредитаційного самоаналізу щодо акредитації підготовки бакалаврів за освітньо-професійною програмою «Економіка та бізнес-аналітика» спеціальності 051 Економіка галузі знань 05 Соціальні та поведінкові науки у Донбаській державній машинобудівній академії відповідають Ліцензійним умовам провадження освітньої діяльності та Державним вимогам до акредитації.

2. КАДРОВЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ З ПІДГОТОВКИ БАКАЛАВРІВ ЗА ОСВІТНЬО-ПРОФЕСІЙНОЮ ПРОГРАМОЮ «ЕКОНОМІКА ТА БІЗНЕС-АНАЛІТИКА»

На кафедрі «Економіка підприємства» сформовано групу забезпечення виконання освітньо-професійної програми «Економіка та бізнес-аналітика» підготовки фахівців першого (бакалаврського) рівня вищої освіти, яка складається із 6 осіб. Серед них – 1 доктор наук, професор, 1 доктор наук, доцент, 4 – кандидати наук, доценти. Всі науково-педагогічні працівники, які входять до групи забезпечення працюють в ДДМА за основним місцем роботи, мають стаж науково-педагогічної діяльності понад два роки та рівень наукової та професійної активності, який засвідчується виконанням не менше чотирьох видів та результатів з перелічених у пункті 30 Ліцензійних умов провадження освітньої діяльності, затверджених Постановою Кабінету Міністрів України від 30 грудня 2015 р. № 1187, і не входять до складу жодної іншої групи забезпечення.

Голова експертної комісії

Ж.В. Дерій

Відповідно до ліцензійних умов провадження освітньої діяльності у сфері вищої освіти кількість членів групи забезпечення є достатньою, якщо на одного її члена припадає не більше 30 здобувачів вищої освіти всіх рівнів, курсів та форм навчання з відповідної спеціальності. Згідно з діючою ліцензією за спеціальністю 051 Економіка навчання здійснюється за освітніми ступенями «бакалавр», «магістр», та освітньо-науковим ступенем «доктор філософії». За даними ЄДЕБО фактичний контингент за спеціальністю 051 Економіка становить 87 осіб, з них: фахівців освітнього ступеня «бакалавр» – 61, «магістр» – 22, «доктор філософії» – 4. Достатня кількість членів групи забезпечення за спеціальністю 051 Економіка повинна становити: $87/30 = 2,9$ (3). Фактична кількість групи забезпечення становить 6 осіб.

Частка тих, хто має науковий ступінь та/або вчене звання (з розрахунку для найвищого рівня, за яким фактично провадиться освітня діяльність) становить: норматив – 60%, фактично – 100% (+40%).

Частка тих, хто має науковий ступінь доктора наук та/або вчене звання професора (з розрахунку для найвищого рівня, за яким фактично провадиться освітня діяльність) становить: норматив – 30%, фактично – 33,3% (+3,3%).

Підготовку фахівців освітнього ступеня «бакалавр» за освітньо-професійною програмою «Економіка та бізнес-аналітика» забезпечують висококваліфіковані науково-педагогічні кадри 10-ти кафедр академії загальною чисельністю 30 осіб, з яких 29 – штатні працівники та 1 викладач, який працює за сумісництвом. Всі викладачі мають наукові ступені (100,0%). Серед них 2 доктора наук, професора (6,7%), 4 доктори наук, доцента (13,3%), 17 кандидатів наук, доцентів (56,7%), та 7 кандидатів наук, які не мають вченого звання (23,3%).

Науково-педагогічні працівники, які здійснюють освітній процес за освітньо-професійною програмою «Економіка та бізнес-аналітика» зі спеціальності 051 Економіка за першим (бакалаврським) рівнем, мають стаж науково-педагогічної діяльності понад два роки та рівень наукової і професійної активності, який засвідчується виконанням не менше чотирьох видів та результатів з перелічених у пункті 30 Ліцензійних умов провадження освітньої діяльності, затверджених Постановою Кабінету Міністрів України від 30 грудня 2015 р. № 1187.

На випусковій для освітньої програми «Економіка та бізнес-аналітика» кафедрі економіки підприємства на момент роботи експертної комісії працює 9 штатних науково-педагогічних працівників, із них: 1 доктор наук, професор (11,1%), 7 кандидатів наук, доцентів (77,8%), 1 кандидат наук без вченого звання (11,1%) та 1 доктор наук, доцент – за внутрішнім суміщенням. Кваліфікація науково-педагогічного складу відповідає профілю освітньо-професійної програми «Економіка та бізнес-аналітика» спеціальності 051 «Економіка».

Завідувачем випускової кафедри є доктор економічних наук, професор Рекова Наталія Юріївна. Посаду займає з 2019 року, наказ № 03-44 від 21.01.2019 р. В 1999 році закінчила Донбаську державну машинобудівну

Голова експертної комісії

Ж.В. Дерій

академію за спеціальністю «Економіка підприємства», доктор економічних наук, професор. Докторська дисертація на тему «Механізм управління економічною поведінкою підприємств корпоративної структури» захищена 27 жовтня 2011 р. у спеціалізованій вченій раді Д 17.127.01 Класичного приватного університету, диплом ДД № 000335 від 22.12.2011 р. Працює на посаді завідувача кафедри на постійній основі.

Експертною комісією встановлено наявність трудових договорів (контрактів) з усіма науково-педагогічними працівниками та наказів про прийняття їх на роботу.

Науково-педагогічні працівники випускової кафедри та кафедр, які забезпечують виконання навчального плану за освітньо-професійною програмою «Економіка та бізнес-аналітика» постійно підвищують кваліфікацію в вищих навчальних закладах, проходять стажування на підприємствах, беруть участь в роботі Всеукраїнських та міжнародних науково-прикладних конференцій, семінарах тощо. Всі викладачі кафедри «Економіка підприємства» мають індивідуальні плани, плани стажування і підвищення кваліфікації. Відповідно до Плану підвищення кваліфікації всі викладачі випускової кафедри підвищили кваліфікацію протягом останніх трьох років.

Основними напрямками наукової роботи випускової кафедри за останні роки були фундаментальні та прикладні дослідження викладачів і студентів кафедри в сфері окремих питань економіки та управління підприємствами, зокрема, забезпечення сталого економічного розвитку, корпоративної соціальної відповідальності, управління енергоефективністю підприємства, результати яких знаходять своє відображення в посібниках, наукових статтях, у доповідях на конференціях та щорічному звіті.

Зокрема:

протягом останніх років здійснювалося виконання наступних науково-дослідних робіт: Підвищення ефективності діяльності промислового підприємства на основі розвитку та мотивації персоналу» (№ держреєстрації 0112U006710, строки виконання 2012-2016 рр., ініціативна); «Інструменти забезпечення соціальної відповідальності бізнесу: мікро- та макро- рівень» (№ держреєстрації 0115U004738, строки виконання 2015-2019 рр., ініціативна); «Альтернативні джерела фінансування інвестиційних проектів промислового підприємства в умовах ризику» (№ держреєстрації 0115U004733, строки виконання 2015-2019 рр., ініціативна); «Організаційно-економічний механізм реалізації сталого розвитку» (№ держреєстрації 0117U007401, строки виконання 2017-2021 рр., ініціативна); «Формування системи бізнес-процесів суб'єктів господарювання у контексті сталого розвитку» (№ держреєстрації 0118U006895, строки виконання 2018-2022 р., ініціативна); «Методологічний базис формування організаційно-економічного механізму диверсифікації джерел енергопостачання у промисловості» (0116U003613, строки виконання 2016-2018 рр., фінансування МОН України);

старшим викладачем кафедри Латишевою О.В. в 2017 р. захищено

Голова експертної комісії

Ж.В. Дерій

кандидатську дисертацію за спеціальністю 08.00.06 – економіка природокористування та охорони навколишнього середовища, за темою «Формування системи управління екологічною складовою сталого розвитку промислових підприємств»;

за період 2015-2018 рр. були захищені дисертаційні роботи аспірантами та здобувачами кафедри: Лопатьєвим П.С. (08.00.03), Талан Г.О. (08.00.03), Шевцовою О.О. (08.00.03), Ахунзяновим О.В. (08.00.03); Карапетян О.А. (08.00.04); Полгородником О.В. (08.00.03); Біленькою Ю.О. (08.00.03);

на кафедрі здійснюється підготовка чотирьох аспірантів за спеціальністю 051 Економіка: Захарової В.В, Приймакової Ю.А., Олешко О.О, Матюшиної В.О.; двох аспірантів за спеціальністю 08.00.03 – Ляшенко К.М., Мойсеєнко С.Є.; двох докторантів – Харченко О.С. (051), Клопова І.О. (08.00.03);

професорсько-викладацький склад кафедри бере участь у атестації кадрів вищої кваліфікації, зокрема, завідувач кафедри Рекова Н.Ю. є головою спеціалізованої вченої ради Д 12.105.03 із правом прийняття до розгляду та проведення захисту дисертацій на здобуття наукового ступеня доктора (кандидата) економічних наук за спеціальностями 08.00.03, 08.00.04, 08.00.08; Рековою Н.Ю., Ровенською В.В. за останні 5 років було проведено опонування 2 докторських та 6 кандидатських дисертацій, в цілому надано 7 відгуків на автореферати докторських та кандидатських дисертацій;

завідувач кафедри Рекова Н.Ю. з 2019 р. є членом Наукової ради МОН України, секція 17 Економіка (з 2019 р.);

в ході проведення науково-дослідної роботи кафедра підтримує тісні зв'язки з підприємствами та установами Донецької області; результатом такої взаємодії стають науково-дослідні роботи кафедри, які здійснюються на госпрозрахунковій основі. Так, у 2016 р. д-р екон. наук, професор Рекова Н.Ю. та канд. екон. наук, доцент Ровенська В.В. були відповідно керівником та відповідальним виконавцем госпрозрахункової теми «Аналітичне забезпечення прийняття управлінських рішень з реструктуризації підприємства за умов пост-конфліктного розвитку України» на замовлення ПАТ «АртВайнері», м. Бахмут;

за період 2016-2018 рр. професорсько-викладацьким складом кафедри були опубліковані 93 статі у фахових наукових виданнях України, 61 стаття у виданнях, що входять до міжнародних наукометричних баз (в т.ч. 4 у виданнях, що входять до Scopus та Web of Science), здійснено 139 доповідей на конференціях та семінарах всеукраїнського та міжнародного рівня; 10 монографій; 36 навчальних посібників;

викладачі кафедри Рекова Н.Ю., Ровенська В.В. в 2017-2018 рр. були експертами-тренерами проекту «Сприяння участі громад в добровільному та демократичному процесі децентралізації» ГО «Східноукраїнське патріотичне об'єднання» за програмою ПРООН в Україні «Розбудова миру та відновлення»;

до наукової роботи активно залучаються студенти, зокрема до підготовки доповідей на конференціях різного рівня були представлені 157 студентських доповідей.

Висновок: за підсумками експертизи документів і матеріалів, поданих академією, комісія констатує, що якісний склад кадрового забезпечення дає можливість забезпечити підготовку бакалаврів за освітньо-професійною програмою «Економіка та бізнес-аналітика» спеціальності 051 Економіка на належному рівні та відповідає Ліцензійним умовам провадження освітньої діяльності і Державним вимогам до акредитації, нормативним актам, що регулюють трудові відносини.

3. НАВЧАЛЬНО-МЕТОДИЧНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ОСВІТНЬОГО ПРОЦЕСУ

Організація освітнього процесу у ДДМА здійснюється на основі Закону України «Про освіту», Закону України «Про вищу освіту», та низки внутрішніх нормативних документів, зокрема, Положення про факультет Донбаської державної машинобудівної академії, Положення про кафедру Донбаської державної машинобудівної академії, Положення про організацію навчального процесу в Донбаській державній машинобудівній академії, Положення про організацію навчального процесу зі студентами заочної форми навчання, Положення про організацію навчального процесу з фізичного виховання в ДДМА, Положення про самостійну роботу студентів Донбаської державної машинобудівної академії, Положення про порядок поновлення студентів у Донбаській державній машинобудівній академії та перезарахування з відповідною оцінкою предметів, які студент вивчав до відрахування, Положення про порядок організації і проведення заліково-екзаменаційної сесії, Положення про забезпечення якості освітньої діяльності та якості вищої освіти у Донбаській державній машинобудівній академії, Положення про порядок ліквідації академічних заборгованостей студентами денної форми навчання Донбаської державної машинобудівної академії, Положення про роботу куратора, Положення про державну атестацію студентів Донбаської державної машинобудівної академії, Положення про науково-дослідну роботу студентів (НДРС) Донбаської державної машинобудівної академії тощо.

Підготовка бакалаврів за освітньо-професійною програмою «Економіка та бізнес-аналітика» здійснюється відповідно до освітньо-професійної програми та затверджених навчальних і робочих навчальних планів. Планування навчального процесу ведеться з урахуванням потреб регіону та специфіки навчального закладу.

Вся документація розроблена фахівцями кафедр, узгоджена і затверджена у встановленому порядку і знаходиться на кафедрах в роздрукованому та електронному вигляді.

Освітньо-професійна програма «Економіка та бізнес-аналітика» та навчальний план підготовки здобувачів вищої освіти за цією програмою затверджені вченою радою і ректором ДДМА.

Освітньо-професійна програма «Економіка та бізнес-аналітика» підготовки здобувачів вищої освіти за спеціальністю 051 Економіка на першому (бакалаврському) рівні вищої освіти в ДДМА містить обсяг 240 кредитів ЄКТС, необхідний для здобуття відповідного ступеня вищої освіти; перелік компетентностей випускника; зміст підготовки здобувачів вищої освіти, сформульований у термінах результатів навчання; форми атестації здобувачів вищої освіти; вимоги до наявності системи внутрішнього забезпечення якості вищої освіти. Навчальні дисципліни охоплюють найважливіші напрямки формування бакалавра з економіки: сучасні методи аналізу й управління показниками економіко-фінансової діяльності підприємств та організацій всіх форм власності; планування, управління і контроль діяльності підприємства; технології аналізу інвестиційних проектів; розробка напрямків щодо покращення економіко-фінансової діяльності підприємств та організацій, формування та управління бізнес-процесами підприємств, організацій, установ тощо.

Забезпеченість всіх дисциплін робочого навчального плану підготовки бакалаврів робочими програмами, які включають: перелік компетентностей, якими повинен оволодіти здобувач вищої освіти, програмні результати навчання, порядок оцінювання результатів навчання, рекомендовану літературу (основну, допоміжну), інформаційні ресурси в Інтернеті; програмою практики; методичними матеріалами для проведення підсумкової атестації здобувачів вищої освіти відповідає ліцензійним умовам провадження освітньої діяльності та державним вимогам до акредитації.

Практична підготовка здобувачів здійснюється відповідно до Положення про проведення практики студентів вищих навчальних закладів України, затвердженого наказом Міністерства освіти України від 8 квітня 1993 р. №93 та Положення про проведення практики студентів Донбаської державної машинобудівної академії та робочих програм практики.

Навчальний план підготовки бакалаврів за освітньо-професійною програмою «Економіка та бізнес-аналітика» спеціальності 051 Економіка передбачає проходження студентами трьох практик: виробничої (ознайомчої) у 6 триместрі тривалістю 2 тижні, виробничої (економіко-організаційної) у 9 триместрі тривалістю 2 тижні, переддипломної у 12 триместрі тривалістю 3 тижні. Всі практики забезпечені відповідними робочими програмами, які розроблені на основі наскрізної програми практики відповідно до затвердженої освітньо-професійної програми фахівця, що акредитується.

Базами практики є виробничі підприємства, організації, установи, вид діяльності яких відповідає змісту підготовки фахівців. Здобувачі можуть самостійно підібрати для себе базу практики за узгодженням з випусковою кафедрою. З базами практики укладаються двосторонні угоди на проведення практики між ними та Донбаською державною машинобудівною академією.

Розподіл здобувачів на місця проходження практики здійснюється згідно з наказом ректора.

Індивідуалізація навчання починається з першого курсу в межах дисциплін загального блоку підготовки, коли студенти виконують індивідуальні домашні завдання, крім того проводиться індивідуальна робота зі студентами (підготовка наукових робіт на конкурс, до участі в олімпіадах і наукових конференціях та ін.). На старших курсах студенти виконують за індивідуальними завданнями курсові роботи, отримують індивідуальні завдання на виробничу та переддипломну практики і виконують дипломні роботи.

Всі курсові роботи, передбачені навчальним планом, мають відповідне методичне забезпечення, яке регламентує вимоги до тематики, змісту й оформлення, порядок підготовки та захисту курсової роботи.

На кафедрі «Економіка підприємства», як правило, починаючи з 3-го курсу студенти закріплюються за науковими керівниками, які в той же час є наставниками і консультантами з підготовки студентами дипломних робіт. Тематика курсових та дипломних робіт у переважній більшості пов'язана з виробничою діяльністю підприємств і формується з урахуванням замовлень підприємств та організацій. На замовлення підприємств у 2018 році виконано майже 50 % дипломних робіт.

Щорічно кафедрою проводиться моніторинг працевлаштування випускників, їх закріплення на першому робочому місці (на підприємстві, в установі, організації) та професійного просування. За допомогою контрольних листів, які надсилаються кафедрою на адресу замовника, вивчаються та аналізуються оцінки роботодавців щодо професійного рівня підготовки випускників. В більшості випадків роботодавці відзначають достатній рівень теоретичної та практичної підготовки фахівців.

За 2014-2018 рр. професорсько-викладацьким складом кафедри «Економіка підприємства» підготовлено та видано 9 навчальних посібників з індексом ISBN.

Усі методичні розробки кафедри містяться у системі дистанційного навчання Moodle ДДМА. На кафедрі забезпечено доступ у мережу Інтернет, створено інформаційні масиви, у яких знаходяться довідкові матеріали, літературні джерела, методичні розробки та інша інформація, яка допомагає студентам якісно засвоювати дисципліни, що викладаються на кафедрі.

Кафедрою розроблено методичні матеріали для проведення підсумкової атестації, зокрема, методичні рекомендації до підготовки та захисту кваліфікаційних робіт, які регламентують вимоги до тематики, змісту й оформлення, порядок підготовки та захисту цих робіт.

Висновок: експертна комісія констатує, що навчально-методичне забезпечення підготовки бакалаврів за освітньо-професійною програмою «Економіка та бізнес-аналітика» спеціальності 051 Економіка повністю відповідають Ліцензійним умовам провадження освітньої діяльності у сфері вищої освіти та Державним вимогам до акредитації і забезпечують належний професійний рівень підготовки бакалаврів.

**4. МАТЕРІАЛЬНО-ТЕХНІЧНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ОСВІТНЬОЇ
ДІЯЛЬНОСТІ ЗА ОСВІТНЬО-ПРОФЕСІЙНОЮ ПРОГРАМОЮ
«ЕКОНОМІКА ТА БІЗНЕС-АНАЛІТИКА»
СПЕЦІАЛЬНОСТІ 051 ЕКОНОМІКА**

Загальна площа навчальних приміщень академії складає 21002 м². Ліцензований обсяг на весь термін навчання становить 8582 особи. Таким чином, площа навчальних приміщень для проведення освітнього процесу на одного здобувача освіти дорівнює $21002 \text{ м}^2 / 8422 \text{ особи} = 2,44 \text{ м}^2$. Фактичний контингент на момент проведення акредитаційної експертизи складає 1872 особи. Таким чином, площа навчальних приміщень для проведення освітнього процесу, яка припадає на 1 студента складає $21002 / 1872 = 11,2 \text{ м}^2$.

Освітній процес в академії здійснюється у 5 навчальних корпусах, у яких розташовано:

32 лекційні аудиторії загальною площею 9152 м² на 3750 місць та 20 навчальних аудиторій загальною площею 1280 м² на 524 місця, в тому числі 16 лекційних та навчальних аудиторій загальною площею 3338 м² на 1368 місць оснащені сучасними технічними засобами: мультимедійні проектори, ПЕОМ, спеціальні екрани та інше. Технічні характеристики комп'ютерної та презентаційної техніки, мережевого обладнання відповідають вимогам сучасних програмних продуктів на основі Windows-технологій. Забезпеченість мультимедійним обладнання для одночасного використання в навчальних аудиторіях усіх спеціальностей складає 32 % при нормативному показнику мінімального відсотка кількості аудиторій – 30 %;

30 аудиторій для практичних занять загальною площею 2624 м² на 1075 місць;

46 комп'ютерних класів загальною площею 3312 м² на 595 місць;

43 лабораторії загальною площею 2534 м² на 1038 місць.

Існуюча матеріальна база дозволяє організувати освітній процес в одну зміну. Лекційні аудиторії розраховані на 150, 100 і 60 місць, мають необхідне оснащення для застосування технічних засобів навчання (ТЗН), а саме наявність інтерактивних дошок та мультимедійного обладнання. Більша частина дисциплін, що викладаються, має розроблений наглядний матеріал, що демонструється з використанням ТЗН. Усі аудиторії, які розташовані в п'яти корпусах академії та гуртожитки знаходяться у задовільному санітарно-технічному стані.

Академія має 3 гуртожитки на 980 місць. Це дозволяє забезпечити всіх бажаючих студентів, які мешкають в інших населених пунктах за межами м. Краматорська, місцями у гуртожитках. У гуртожитках налагоджена відповідна служба безпеки, паспортний та контрольний режим, який забезпечує відвідування гуртожитків особами, які в них не мешкають, тільки з дозволу керівництва академії.

В ДДМА наявні 4 пункти харчування, 1 актовa зала, науково-технічна бібліотека має читальні зали.

Голова експертної комісії

Ж.В. Дерій

В академії наявні наступні спортивні споруди: фізкультурно-оздоровчий комплекс (ФОК); 2 зали для занять спортивними іграми з пропускною спроможністю 235 осіб у зміну загальною площею 2100 м²; стадіон з загальною площею 6400 м²; відкриті спортивні майданчики з твердим покриттям загальною площею 1200 м²; скеледром; спеціалізовані спортивні зали для занять пауерліфтингом, аеробікою, каланетикою, важкою атлетикою; фітнес-центр; відкриті спортивні майданчики для занять футболом, гандболом, баскетболом, пляжним волейболом; гімнастичний майданчик з тренажерним устаткуванням, які дозволяють організувати заняття з фізичного виховання у повному обсязі відповідно вимогам, що передбачені програмою.

Для проведення освітнього процесу із підготовки здобувачів вищої освіти за освітньо-професійною програмою «Економіка та бізнес-аналітика» першого (бакалаврського) рівня обладнані приміщення: 9 навчальних аудиторій загальною площею 596,0 кв. м, в т.ч. лабораторія з охорони праці та 2 спеціалізовані комп'ютерні класи загальною площею 183,6 кв. м.

Контингент студентів освітнього ступеня «бакалавр», які навчаються за освітньо-професійною програмою «Економіка та бізнес-аналітика», становить 61 особу. Відповідно на кожного студента припадає навчальна площа 9,8 кв.м, що в повній мірі відповідає технологічним вимогам щодо провадження освітньої діяльності у сфері вищої освіти (мінімальна норма становить 2,4 кв.м.).

Площа на одне робоче місце дисплею комп'ютера становить 6,12 кв. метрів ($183,6 : 30 = 6,12$), що вище нормативного показника (6 кв. м.), визначеного Державними будівельними нормами України «Будинки і споруди. Заклади освіти. ДБН В.2.2-3:2018».

Кількість комп'ютерних місць у комп'ютерних класах забезпечує виконання навчального плану (30 комп'ютерних місць на 61 студента) і відповідає нормативним вимогам (не менше 12 робочих комп'ютерних місць на 100 студентів).

Забезпеченість навчальних дисциплін лабораторіями та обладнанням згідно з робочим навчальним планом складає 100%. Приміщення для занять студентів та науково-педагогічного персоналу повністю відповідають акредитаційним вимогам до підготовки фахівців освітнього ступеня «бакалавр» за освітньо-професійною програмою, що акредитується.

Висновок: комісія вважає, що стан матеріально-технічної бази ДДМА для підготовки бакалаврів за освітньо-професійною програмою «Економіка та бізнес-аналітика» спеціальності 051 Економіка відповідає Ліцензійним умовам провадження освітньої діяльності у сфері вищої освіти, Державним вимогам до акредитації, Державними будівельними нормами України «Будинки і споруди. Заклади освіти. ДБН В.2.2-3:2018» та забезпечує можливість ефективного проведення навчального процесу та організації науково-дослідної роботи.

5. ІНФОРМАЦІЙНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ

Наукова бібліотека ДДМА має площу 1218 кв.м. (в т.ч. площа читальних залів 430 кв.м.). На 01.01.2019 р. фонд бібліотеки – 528562 прим.: навчальної – 242822 прим., наукової – 271336 прим., художньої – 14404 прим., періодичних видань 77323 прим., на електронних носіях – 356 прим. Видань українською мовою – 90267 прим. В структурі бібліотеки з обслуговування читачів 4 абонементи (навчальної літератури; наукової літератури; технічної літератури; художньої літератури); 4 читальні зали на 250 посадкових місць з підключенням до Internet за допомогою бездротової мережі Wi-Fi (зали навчальної літератури; економіки і права; електронний читальний зал; зал довідково-інформаційного відділу).

Велика увага приділяється забезпеченню доступу до зовнішніх інформаційних ресурсів. На допомогу користувачам складено путівник по ресурсах Інтернет, у якому надано анотований перелік посилань на сайти, що містять повнотекстові версії документів. У пошуку інформації активно використовуються електронні бібліотеки Інтернет: «Портал наукової періодики України», наданий бібліотекою ім. Вернадського (www.nbuv.gov.ua/portal/), «Українська преса в Internet» (<http://uamedia.visti.net/>), «Офіційний Веб-портал державного департаменту інтелектуальної власності» (<http://www.sdip.gov.ua/ua/systems.html>), «Патентная служба esp@scenet Европейского патентного бюро» (<http://worldwide.espacenet.com/>), «Укрпатент» (<http://www.ukrpatent.org/ua>), «Бібліотека технічної літератури» (<http://www.tehlib.com.ua/index.htm>), «Библиотека машиностроителя» (<http://lib-bkm.ru/>), Бесплатная библиотека стандартов и норм Украины (<http://dstu-biblio.3dn.ru/load/>), «Бесплатная библиотека всех действующих ГОСТов» (www.docload.spb.ru/), «ГОСТы, Стандарты, Нормативы» (<http://www.gostrf.com/>), «Все ГОСТы» (<http://www.vsegost.com/>), «Библиотека ГОСТов и нормативных документов» (<http://libgost.ru/>), «Библиотека нормативных документов» (www.normativinfo.com/) та інші.

Організовано безкоштовний доступ користувачам бібліотеки до електронних баз даних: EconPapers; Open Yale Courses; Economics Working Papers in Oxford; OAPEN (Open Access Publishing in European Networks); IDEAS; RePEc; AEAweb; Українська наукова Інтернет-спільнота; Електронна бібліотека України; Journal of european economy: scientific publication; Bizagi Modeler; Computers & Education; Research in Science Education; Journal of Science Education and Technology.

В бібліотеці забезпечено доступ до 16 вітчизняних періодичних видань та 6 міжнародних періодичних видань за профілем спеціальності 051.

З 30.10.2017 року відкрито доступ до баз даних Scopus та Web of Science.

Інформаційне забезпечення дисциплін з усіх циклів підготовки у навчальному плані здійснюється завдяки наявності необхідної кількості підручників, навчальних посібників та періодичних видань, які знаходяться в

бібліотеці академії, а також завдяки розробленим та виданим у видавництвах України навчальним посібникам, авторами яких є провідні викладачі кафедр академії. На кафедрах підготовлена значна кількість методичних вказівок, тиражі яких також знаходяться в бібліотеці академії.

Функціонує офіційний веб-сайт ДДМА, на якому розміщена основна інформація про діяльність академії (структура, ліцензії та сертифікати про акредитацію, освітня/освітньо-наукова/ видавнича/атестаційна (наукових працівників) діяльність, зразки документів про освіту, умови для доступності осіб з інвалідністю та інших маломобільних груп населення до приміщень, навчальні та наукові структурні підрозділи та їх склад, перелік навчальних дисциплін, правила прийому, контактна інформація). На сайті представлена сторінка кафедри, з якої можна дізнатися про освітні програми, наявні методичні розробки (для самостійного вивчення дисциплін, виконання і захисту курсових робіт, виконання і захисту кваліфікаційних робіт, робочі програми практик), отримати доступ до системи Moodle, в якій викладені курси лекцій, контрольні завдання з кожної дисципліни навчального плану.

Висновок: експертна комісія констатує, що рівень інформаційного забезпечення підготовки бакалаврів за освітньо-професійною програмою «Економіка та бізнес-аналітика» спеціальності 051 «Економіка» відповідає Ліцензійним умовам провадження освітньої діяльності у сфері вищої освіти та Державним вимогам до акредитації.

6. ФОРМУВАННЯ КОНТИНГЕНТУ СТУДЕНТІВ ТА РІВЕНЬ ПІДГОТОВКИ БАКАЛАВРІВ

6.1. Формування контингенту студентів

Формування контингенту студентів здійснюється відділом маркетингу освітньої діяльності, приймальною комісією ДДМА, кафедрою «Економіка підприємства». Відділ маркетингу освітньої діяльності й приймальна комісія регулярно забезпечують абітурієнтів різноманітною інформацією про кафедру і спеціальність 051 Економіка – як силами штатних співробітників, так і за допомогою викладачів інших кафедр академії, відповідальних за профорієнтаційну роботу, а також тих, що ведуть підготовчі курси для вступу до академії.

За період 2014 – 2018 рр. кафедрою «Економіка підприємства» було проведено значну роботу щодо профорієнтації абітурієнтів, формуванню та збереженню контингенту студентів.

Динаміку набору та випуску бакалаврів за спеціальністю 051 «Економіка» наведено в табл. 2. Контингент студентів за спеціальністю 051 «Економіка» (кваліфікаційний рівень – «бакалавр») денного відділення формується на основі базової загальної освіти з числа учнів шкіл та ВНЗ I-II рівнів акредитації Донецького регіону, а заочного відділення – на основі повної середньої загальної освіти з числа учнів шкіл, ВНЗ I-II рівнів акредитації, середніх спеціальних закладів, працівників підприємств м. Краматорська та Донецької області.

Голова експертної комісії

Ж.В. Дерій

На перший курс денної та заочної форм навчання за спеціальністю 051 «Економіка» зарахуванню підлягали випускники шкіл, які склали зовнішнє незалежне тестування, набрали прохідний бал для вступу до ВНЗ та подали документи у встановлений термін.

Таблиця 2 – Розподіл контингенту студентів освітньо-професійної програми «Економіка та бізнес-аналітика» за даними ЄДЕБО станом на 24.04.2019 р.

Код та найменування спеціальності	Курси (денна/заочна)			
	1	2	3	4
Всього студентів освітньо-професійної програми «Економіка та бізнес аналітика» з нормативним терміном підготовки (4-річна програма)	9 / 0	5 / 0	5 / 2	10 / 0
Всього студентів освітньо-професійної програми «Економіка та бізнес аналітика» зі скороченим терміном підготовки (2-річна програма)	-	-	7 / 3	3 / 17

На третій курс прискореної денної та заочної форм навчання за спеціальністю 051 «Економіка» зараховуються випускники ВНЗ I-II рівня акредитації, що склали вступний іспит, який проводиться комісією у складі викладачів кафедр «Економіка підприємства» та представників приймальної комісії. Зміна показників контингенту студентів за період 2014-2018 рр. пов'язана, перш за все, з наслідками збройного конфлікту на території Донецької та Луганської областей та внутрішніми диспропорціями в економіці; впливом демографічних чинників. Слід зазначити, що кількість студентів на 3 курсі навчання дещо збільшується за рахунок прийому студентів на навчання на базі диплому молодшого спеціаліста.

Кафедрою «Економіка підприємства» проводиться значна робота щодо зменшення кількості відрахованих студентів. Активно працюють куратори академічних груп, проводиться результативна робота навчально-виховної комісії. Для студентів молодших курсів у вільний від занять час організовані додаткові заняття з детальним опрацюванням найбільш складних тем, чітко діє система консультацій, переглянута система виховної роботи зі студентами, викладачами загальноосвітніх кафедр проводиться постійна робота зі студентами молодших курсів.

Висновок: експертна комісія, провівши перевірку наданої документації, встановила, що під час організації і проведення прийому студентів дотримуються законодавчі вимоги, ліцензований обсяг прийому не перевищується, ведення ділової документації відповідає вимогам.

Голова експертної комісії

Ж.В. Дерій

6.2. Якість підготовки фахівців

Для аналізу якості знань студентів, які навчаються за освітньо-професійною програмою «Економіка та бізнес-аналітика», розроблені пакети контрольних завдань з усіх дисциплін відповідними кафедрами університету. Аналіз контрольних заходів, які проводилися університетом під час самоаналізу, свідчить про наступне: за результатами виконання комплексних контрольних робіт із циклу гуманітарної та соціально-економічної підготовки студенти показали абсолютну успішність (100%); показник якості становить 57% (середній бал 3,6); із циклу природничо-наукової (фундаментальної) підготовки рівень успішності також склав 100%, показник якості – 60% (середній бал – 3,8); з циклу професійної підготовки показник успішності – 100%, якості – 75% (середній бал – 4,3).

З метою визначення рівня залишкових знань студентів експертною комісією були проведені комплексні контрольні роботи (таблиця 3) результати показали наступне: із циклу гуманітарної та соціально-економічної підготовки студенти показали абсолютну успішність (100%) (розбіжності немає); показник якості становить 57% (розбіжності немає), середній бал становить – 3,6 (розбіжності немає); Із циклу природничо-наукової (фундаментальної) підготовки) студенти показали абсолютну успішність (розбіжності немає), якість виконання ККР склала 60% (розбіжності немає); середній бал становить – 3,6 (відхилення становить - 0,2); із циклу професійної підготовки студенти показали успішність на рівні 94% (розбіжність становить -6%); показник якості становить 63% (розбіжність дорівнює -12%), середній бал становить – 4,0 (відхилення становить -0,3).

Згідно з навчальним планом підготовки бакалаврів за освітньо-професійною програмою «Економіка та бізнес-аналітика» спеціальності 051 Економіка передбачено виконання курсових робіт з дисциплін: «Макроекономіка», «Бухгалтерський облік», «Економіка підприємства», «Основи наукових досліджень», «Проектний аналіз», «Потенціал і розвиток підприємства».

Тематика курсових робіт відповідає програмним результатам навчання за освітньою програмою «Економіка та бізнес-аналітика» спеціальності 051 Економіка. У процесі експертної перевірки було розглянуто 20% курсових робіт. Оцінки, виставлені викладачами кафедр, є обґрунтованими.

Аналіз звітів про проходження практик: виробничої (ознайомчої) – 33,3%, виробничої (економіко-організаційної) – 40%; переддипломної – 33,3% – показав, що їхній зміст відповідає вимогам, встановленим освітньо-професійною програмою, та принципам академічних доброчесності. За результатами експертизи встановлено: нормативні документи і методичні рекомендації щодо написання та захисту випускної атестаційної (бакалаврської) роботи за освітньо-професійною програмою «Економіка та бізнес-аналітика» спеціальності 051 Економіка, наявні в електронному та паперовому варіантах.

Голова експертної комісії

Ж.В. Дерій

Таблиця 3 Зведена відомість результатів виконання комплексних контрольних робіт під час експертизи у порівнянні з самоаналізом студентами освітнього ступеня «бакалавр», які навчаються за освітньо-професійною програмою «Економіка та бізнес-аналітика» спеціальності 051 Економіка у Донбаській державній машинобудівній академії

Назви дисциплін, за якими проводився контроль	Група	Під час самоаналізу					Виконували ККР	Якість, %	Під час акредитаційної експертизи					Розбіжність			
		одержали оцінки, з них							Виконували ККР	Якість, %	одержали оцінки, з них					Абсолютна успішність, %	Якість, %
		5	4	3	2	1					5	4	3	2	1		
Цикл гуманітарної та соціально-економічної підготовки																	
Історія України	ЕП-18-1	9	-	5	4	-	100	56	9	-	5	4	-	100	56	0	0
Українська мова (за професійним спрямуванням)	ЕП-16-1	5	1	2	2	-	100	60	5	1	2	2	-	100	60	0	0
Всього за циклом		14	1	7	6	-	100	57	14	1	7	6	-	100	57	0	0
Цикл природничо-наукової (фундаментальної) підготовки																	
Математика для економістів та менеджерів	ЕП-17-1	5	1	2	2	-	100	60	5	-	3	2	-	100	60	0	0
Всього за циклом		5	1	2	2	-	100	60	5	-	3	2	-	100	60	0	0
Цикл професійної підготовки																	
Економіка підприємства	ЕП-16-1	5	2	2	1	-	100	80	5	1	3	1	-	100	80	0	0
Організація виробництва	ЕП-15-1	9	5	1	3	-	100	60	10	3	3	3	1	90	60	-10	0
Проектний аналіз	ЕП-15-1	9	5	2	2	-	100	70	10	4	2	4	-	100	60	0	-10
Потенціал і розвиток підприємства	ЕП-15-1	9	5	2	2	-	100	70	10	4	2	4	1	90	60	-10	-10
Всього за циклом		32	17	7	8	-	100	75	35	12	10	12	2	94	63	-6	-12

Голова експертної комісії

Член експертної комісії

З результатами виконання ККР ознайоменій,
Ректор ДДМА

Ж.В. Дерій

Н.В. Касьянова

В.Д. Ковальов

Голова експертної комісії

Ж.В. Дерій

Теми бакалаврських робіт відповідають вимогам підготовки бакалаврів за освітньо-професійною програмою «Економіка та бізнес-аналітика», обираються з урахуванням специфіки і напрямку майбутньої роботи випускника, з можливістю використання матеріалів магістерських робіт, зроблених висновків і пропозицій у практичній діяльності організацій та установ.

Керівниками атестаційних робіт є викладачі кафедри економіки підприємства ДДМА, які мають вчені звання та наукові ступені. Головою екзаменаційної комісії є висококваліфікований фахівець у сфері економіки. Зовнішні рецензії на магістерські роботи надаються провідними фахівцями виробничих підприємств, організацій, установ. Перегляд 23,1% випускних бакалаврських робіт дав змогу відзначити їх відповідність вимогам державного стандарту вищої освіти за спеціальністю 051 Економіка, методичним рекомендаціям, розробленим випусковою кафедрою, та вимогам Національної рамки кваліфікацій, а також об'єктивність оцінювання випускних робіт екзаменаційною комісією.

Висновок: експертна комісія, здійснивши перевірку комплексних контрольних робіт, вибірково перевірку курсових та атестаційних робіт, звітів з практики, методичного забезпечення їх виконання, встановила, що рівень якості підготовки бакалаврів за освітньо-професійною програмою «Економіка та бізнес-аналітика» відповідає вимогам.

6.3. Опис внутрішньої системи забезпечення якості освітньої діяльності

Внутрішня програма забезпечення якості освіти в ДДМА, крім моніторингу багатьох кількісних показників, спрямована на підтримку системи цінностей, традицій, норм (як загальноакадемічного рівня, так і субрівнів академічних підрозділів – факультетів, кафедр), які визначають ефективність функціонування академії. Опис внутрішньої системи забезпечення якості в ДДМА та його структурних підрозділів містить: аналіз результативності науково-дослідної роботи в навчальному закладі та використання її здобутків у освітньому процесі; представлення локальної системи управління якістю та стандартів вищого навчального закладу; схему функціонування внутрішньої системи забезпечення якості та розподіл відповідальності між структурними підрозділами та посадовими особами; залучення студентів до забезпечення якості; результативність системи забезпечення якості, її моніторинг та вдосконалення.

Висновок: експертна комісія вважає, що в Донбаській державній машинобудівній академії в цілому створено систему управління якістю підготовки фахівців, яка дозволяє здійснювати створення і перегляд передумов забезпечення якості та управляти нею на всіх стадіях організації та здійснення освітнього процесу.

7. ПЕРЕЛІК ЗАУВАЖЕНЬ (ПРИПИСІВ) КОНТРОЛЮЮЧИХ ОРГАНІВ ТА ЗАХОДІВ З ЇХ УСУНЕННЯ

Донбаська державна машинобудівна академія здійснює підготовку фахівців освітнього ступеня «бакалавр» за освітньо-професійною програмою «Економіка та бізнес-аналітика» спеціальності 051 Економіка галузі знань 05 Соціальні та поведінкові науки згідно діючої ліцензії.

Наразі ДДМА проходить первинну акредитацію освітньої програми «Економіка та бізнес-аналітика» за спеціальністю 051 «Економіка».

Зауважень (приписів) контролюючих державних органів, а також претензій юридичних і фізичних осіб щодо провадження освітньої діяльності академії за освітньо-професійною програмою «Економіка та бізнес-аналітика» за період підготовки фахівців (2016-2018 рр.) не було.

Висновок: експертною комісією відмічено, що за звітний період зауважень (приписів) контролюючих державних органів, а також претензій юридичних і фізичних осіб щодо провадження освітньої діяльності Донбаської державної машинобудівної академії у сфері вищої освіти з підготовки фахівців освітнього ступеню «бакалавр» за освітньо-професійною програмою «Економіка та бізнес-аналітика» спеціальності 051 Економіка не виявлено.

8. ЗАУВАЖЕННЯ, ЩО БУЛИ ЗРОБЛЕНІ ПІД ЧАС ПОПЕРЕДНЬОЇ ЕКСПЕРТИЗИ ПОДАНИХ ДО МОН АКРЕДИТАЦІЙНИХ МАТЕРІАЛІВ

Зауважень до поданих матеріалів акредитаційної справи за результатами попередньої експертизи немає.

9. ЗАГАЛЬНІ ВИСНОВКИ І ПРОПОЗИЦІЇ

На підставі аналізу поданих на акредитацію матеріалів Донбаської державної машинобудівної академії та перевірки результатів освітньої діяльності академії на місці, акредитаційна комісія дійшла висновку:

1. Програма освітньо-професійної підготовки фахівців у Донбаській державній машинобудівній академії за освітньо-професійною програмою «Економіка та бізнес-аналітика» спеціальності 051 Економіка галузі знань 05 Соціальні та поведінкові науки за освітнім ступенем «бакалавр» та умови її здійснення відповідають Ліцензійним умовам провадження освітньої діяльності закладів освіти та Державним вимогам до акредитації до освітніх програм такого рівня і забезпечують державну гарантію якості вищої освіти.

2. Рекомендувати Акредитаційній комісії України акредитувати освітньо-професійну програму підготовки бакалаврів «Економіка та бізнес-

Голова експертної комісії

Ж.В. Дерій

аналітика» спеціальності 051 Економіка галузі знань 05 Соціальні та поведінкові науки у Донбаській державній машинобудівній академії.

3. Разом з тим, експерти вважають за необхідне рекомендувати Донбаській державній машинобудівній академії наступне:

– збільшити кількість публікацій науково-педагогічних працівників кафедри у виданнях, які включені до наукометричних баз даних, зокрема Scopus, Web of Science;

– активізувати участь професорсько-викладацького складу в міжнародних наукових та освітніх проєктах;

– поглиблювати співпрацю з вітчизняними та закордонними підприємствами, науковими установами та органами державної влади задля посилення практичної складової підготовки бакалаврів за освітньо-професійною програмою «Економіка та бізнес-аналітика»;

– систематично поповнювати бібліотечний фонд сучасною науково-методичною літературою, що відповідає профілю освітньої програми.

Голова експертної комісії:

завідувач кафедри теоретичної та прикладної економіки

Чернігівського національного технологічного університету,

доктор економічних наук, професор

Ж.В. Дерій

Член експертної комісії:

завідувач кафедри економічної кібернетики

Національного авіаційного університету,

доктор економічних наук, професор

Н.В. Касьянова

З експертними висновками ознайомлений:

Ректор Донбаської державної машинобудівної академії

доктор технічних наук, професор

В.Д. Ковальов

Голова експертної комісії

Ж.В. Дерій

Відомості про дотримання
Ліцензійних умов провадження освітньої діяльності
в Донбаській державній машинобудівній академії
з підготовки фахівців першого (бакалаврського) рівня
за освітньо-професійною програмою
«Економіка та бізнес-аналітика» спеціальності 051 Економіка
галузі знань 05 Соціальні та поведінкові науки

Найменування показника (нормативу)	Вимоги до значення показника (нормативу) за першим (бакалаврським) рівнем вищої освіти (з врахуванням найвищого рівня, за яким фактично провадиться освітня діяльність)		
	Значення показника (нормативу)	Фактичне значення показника	Відхилення фактичного значення показника від нормативного
КАДРОВІ ВИМОГИ щодо забезпечення провадження освітньої діяльності у сфері вищої освіти			
1. Науково-педагогічні та наукові працівники, які здійснюють освітній процес і мають стаж науково-педагогічної діяльності понад два роки та рівень наукової та професійної активності, який засвідчується виконанням не менше чотирьох видів та результатів з перелічених у пункті 30 Ліцензійних умов (мінімальний відсоток кадрового складу)	100	100	
2. Кадровий склад закладу освіти (для першого, бакалаврського, рівня з урахуванням вимог до найвищого рівня, за яким фактично провадиться освітня діяльність) повинен включати:			
2.1. Кількість викладачів закладу освіти, які мають кваліфікацію відповідно до спеціальності, науковий ступінь або вчене звання		10 осіб	
3. Склад групи забезпечення (мінімальний відсоток від загальної кількості членів групи забезпечення):			
1) які мають науковий ступінь та/або вчене звання	60	100	+40,0
2) які мають науковий ступінь доктора наук та/або вчене звання професора	30	33,3	+3,3
4. Достатність кількості членів групи забезпечення:			
4.1. Кількість членів групи забезпечення		6 осіб	
4.2. Максимальна кількість здобувачів вищої освіти всіх рівнів, курсів та форм навчання з відповідної спеціальності на одного члена	30 (осіб)	15 осіб (87 здобувачів освіти)	-15 осіб
5. Наявність трудових договорів (контрактів) з усіма науково-педагогічними працівниками та/або наказів про прийняття їх на роботу	+	+	

Голова експертної комісії

Ж.В. Дерій

Найменування показника (нормативу)	Вимоги до значення показника (нормативу) за першим (бакалаврським) рівнем вищої освіти (з врахуванням найвищого рівня, за яким фактично провадиться освітня діяльність)		
	Значення показника (нормативу)	Фактичне значення показника	Відхилення фактичного значення показника від нормативного
ТЕХНОЛОГІЧНІ ВИМОГИ щодо забезпечення провадження освітньої діяльності у сфері вищої освіти			
1. Площа навчальних приміщень для проведення освітнього процесу (кв. метрів на одного здобувача освіти з урахуванням не більше трьох змін навчання)	2,4	11,2	+8,8
2. Забезпеченість комп'ютерними робочими місцями, лабораторіями, полігонами, обладнанням, устаткуванням, необхідними для виконання освітніх програм	+	+	
3. Забезпеченість мультимедійним обладнанням (мінімальний відсоток кількості аудиторій)	30	32	+2
4. Забезпеченість гуртожитком здобувачів вищої освіти, які цього потребують	+	+	
5. Забезпеченість вітчизняними та закордонними фаховими періодичними виданнями відповідного або спорідненого профілю у бібліотеці закладу освіти, в тому числі в електронному вигляді (мінімальна кількість найменувань)	6	22	+16
6. Наявність доступу до баз даних періодичних наукових видань англійською мовою відповідного або спорідненого профілю (допускається спільне користування базами кількома закладами освіти)	+	+	
7. Наявність офіційного веб-сайту закладу освіти, на якому розміщена основна інформація про його діяльність (структура, ліцензії та сертифікати про акредитацію, освітня/освітньо-наукова/видавнича/атестаційна (наукових кадрів) діяльність, зразки документів про освіту, умови для доступності осіб з інвалідністю та інших мало мобільних груп населення до приміщень, навчальні та наукові структурні підрозділи та їх склад, перелік навчальних дисциплін, правила прийому, контактна інформація)	+	+	
8. Наявність соціально-побутової інфраструктури:			
1) бібліотеки, у тому числі читального залу;	+	+	
2) медичного пункту	+	+	
3) пунктів харчування;	+	+	

Голова експертної комісії

Ж.В. Дерій

Найменування показника (нормативу)	Вимоги до значення показника (нормативу) за першим (бакалаврським) рівнем вищої освіти (з врахуванням найвищого рівня, за яким фактично провадиться освітня діяльність)		
	Значення показника (нормативу)	Фактичне значення показника	Відхилення фактичного значення показника від нормативного
4) актового чи концертного зали;	+	+	
5) спортивного залу;	+	+	
6) стадіону та/або спортивних майданчиків.	+	+	
8. Наявність навчально-методичного забезпечення:			
1) освітніх (освітньо-професійних, освітньо-наукових) програм	+	+	
2) навчального плану	+	+	
3) робочих програм з усіх навчальних дисциплін навчального плану	+	+	
4) програм з усіх видів практичної підготовки	+	+	
5) методичних матеріалів для проведення підсумкової атестації здобувачів вищої освіти	+	+	
ОРГАНІЗАЦІЙНІ ВИМОГИ щодо провадження освітньої діяльності у сфері вищої освіти			
1. Подання в електронному вигляді відомостей про кадрове та матеріально-технічне забезпечення закладу освіти до ЄДЕБО	+	+	

Голова експертної комісії:

завідувач кафедри теоретичної та прикладної економіки Чернігівського національного технологічного університету, доктор економічних наук, професор

Ж.В. Дерій

Член експертної комісії:

завідувач кафедри економічної кібернетики Національного авіаційного університету, доктор економічних наук, професор

Н.В. Касьянова

З експертними висновками ознайомлений:

Ректор Донбаської державної машинобудівної академії, доктор технічних наук, професор

В.Д. Ковальов

Голова експертної комісії

Ж.В. Дерій

Відомості про дотримання Державних вимог до акредитації
в Донбаській державній машинобудівній академії
з підготовки фахівців першого (бакалаврського) рівня
за освітньо-професійною програмою «Економіка та бізнес-аналітика»
спеціальності 051 Економіка
галузі знань 05 Соціальні та поведінкові науки

Найменування показника (нормативу)	Значення показника (нормативу)	Фактичне значення показника	Відхилення фактичного значення показника від нормативного
1. Умови забезпечення державної гарантії якості вищої освіти			
1.1. Виконання навчального плану за показниками: перелік навчальних дисциплін, години, форми контролю, %	100	100	–
1.2 Підвищення кваліфікації викладачів постійного складу за останні 5 років, %	100	100	–
1.3. Чисельність науково-педагогічних (педагогічних) працівників, що обслуговують спеціальність і працюють у навчальному закладі за основним місцем роботи, які займаються вдосконаленням навчально-методичного забезпечення, науковими дослідженнями, підготовкою підручників та навчальних посібників, %	100	100	–
2. Результати освітньої діяльності (рівень підготовки фахівців), не менше %			
2.1. Рівень знань студентів з гуманітарної та соціально-економічної підготовки:			
2.1.1. Успішно виконані контрольні завдання, %	90	100	+10,0
2.1.2. Якісно виконані контрольні завдання (оцінки «5» і «4»), %	50	57	+7,0
2.2. Рівень знань студентів з природничо-наукової (фундаментальної) підготовки:			
2.2.1. Успішно виконані контрольні завдання, %	90	100	+10,0
2.2.2. Якісно виконані контрольні завдання (оцінки «5» і «4»), %	50	60	+10,0
2.3. Рівень знань студентів з професійної підготовки			
2.3.1. Успішно виконані контрольні завдання, %	90	94	+4,0
2.3.2. Якісно виконані контрольні завдання (оцінки «5» і «4»), %	50	63	+13,0
3. Організація наукової роботи			
3.1. Наявність у структурі навчального закладу наукових підрозділів	+	+	

Голова експертної комісії

Ж.В. Дерій

Найменування показника (нормативу)	Значення показника (нормативу)	Фактичне значення показника	Відхилення фактичного значення показника від нормативного
3.2. Участь студентів у науковій роботі (наукова робота на кафедрах та в лабораторіях, участь в наукових конференціях, конкурсах, виставках, профільних олімпіадах тощо)	+	+	

Голова експертної комісії:

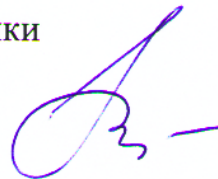
завідувач кафедри теоретичної
та прикладної економіки
Чернігівського національного
технологічного університету,
доктор економічних наук, професор

Ж.В. Дерій

Член експертної комісії:

завідувач кафедри економічної кібернетики
Національного авіаційного університету,
доктор економічних наук, професор

Н.В. Касьянова

З експертними висновками ознайомлений:

Ректор Донбаської державної
машинобудівної академії,
доктор технічних наук, професор

В.Д. Ковальов

Голова експертної комісії

Ж.В. Дерій